

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка
Кафедра початкової та дошкільної освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан
факультету педагогічної освіти
Герцик Д.Д.
2023 року

**ПРОГРАМА
ДЕРЖАВНОГО ЕКЗАМЕНУ ЗІ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ
АНГЛІЙСЬКА МОВА ТА МЕТОДИКА НАВЧАННЯ
для студентів
спеціальності 012 Дошкільна освіта (ОР Бакалавр)**

Заочна та денна форми навчання

2022-2023 навчальний рік

Програма державного екзамену зі спеціалізації «Англійська мова та методика навчання» для студентів спеціальності 012 Дошкільна освіта заочної форми навчання

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: Кафедра початкової та дошкільної освіти факультету педагогічної освіти Львівського національного університету імені Івана Франка.

Розробники:

Бойко Г. О., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри початкової та дошкільної освіти;

Собчук А.А., асистент кафедри початкової та дошкільної освіти

Програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри початкової та дошкільної освіти

Протокол від “7” березня 2023 року № 8

Завідувач кафедри Мачинська Н.І. проф. Мачинська Н.І.

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

на навчально-методичній комісії факультету педагогічної освіти

Протокол № 5 від «26» 04 2023 року

Голова НМК Нос Л. С. доц. Нос Л. С.

ЗАТВЕРДЖЕНО Вченюю радою факультету педагогічної освіти

Протокол № — від “ — ” 2022 року

Голова Вченої ради Герцик Д.Д. доц. Герцик Д.Д.

Пояснювальна записка

На сучасному етапі одним із найважливіших напрямів розвитку освіти в Україні є реформування системи навчання іноземних мов. Останніми роками в Україні набуло широкого розповсюдження навчання іноземних мов дітей дошкільного віку. Групи з вивчення іноземної мови створено у багатьох закладах дошкільної освіти, у сфері освітніх послуг. Таким чином, висуваються нові вимоги до професійної підготовки майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти саме в контексті вивчення іноземних мов.

Державний іспит «Англійська мова та методика навчання» має на меті визначення готовності здобувачів вищої освіти за ОР «бакалавр» до здійснення професійно-методичних функцій вихователя закладу дошкільної освіти з правом навчання іноземної мови. У межах цього екзамену перевіряється і оцінюється рівень владіння здобувачами практичними навичками користування іноземною мовою, що складають набуту в процесі навчання їх комунікативну компетенцію: лінгвістичну, мовленнєву, соціокультурну, а також знання основних зasad теоретичних мовних дисциплін, які вивчалися протягом чотирьох років навчання в університеті.

Згідно з навчальним планом підготовки фахівців спеціальності «Дошкільна освіта» зміст державного іспиту визначається програмами дисциплін: «Іноземна мова (англійська)», «Практичний курс іноземної мови (англійської)», «Методика навчання іноземної мови в ЗДО».

Дисципліна «Іноземна мова» в поєднанні з дисциплінами різних циклів, передбаченими навчальним планом, забезпечує всебічну підготовку вихователя закладу дошкільної освіти з правом навчання іноземної мови.

Державний іспит складається із 20 екзаменаційних билетів, структура кожного з яких включає такі розділи:

1. Читання, переклад і переказ тексту.
2. Дискусію на одну із запропонованих тем.
3. Питання з курсу «Методика навчання іноземної мови в ЗДО».

Екзамен проводиться в усній, дистанційній формі. Студент повинен вміти прочитати і зрозуміти зміст оригінального тексту, зробити правильний переклад оригінального тексту літературного чи суспільно-політичного характеру, вести бесіду за прочитаним текстом, висловлювати своє ставлення до дійових осіб і подій, визначити засоби авторського вираження.

Друге питання передбачає виявлення знань лексики та вмінь і навичок спонтанного монологічного і діалогічного мовлення на одну із запропонованих дискусійних тем. Студент повинен вміти вести бесіду на будь-яку з вивчених тем, вільно користуючись найбільш характерними для діалогічного мовлення граматичними структурами, словами та фразеологічними одиницями; вміти висловлювати в емоційній формі своє ставлення до інформації співрозмовника.

Третє питання з методики навчання іноземної мови в ЗДО передбачає визначити рівень сформованості методичної компетенції майбутнього

вихователя закладу дошкільної освіти з правом навчання дошкільнят іноземної мови.

Бібліографія складена так, що студент має повну можливість самостійно вибрати і опрацювати необхідну літературу з питань формування стратегічної, професійно-методичної компетенцій, а також загальної та предметної компетенцій.

Оцінювання відповіді студентів проводиться за існуючими сталими вимогами і нормами. Проте слід враховувати фундаментальність і нетрадиційність, педагогічне бачення і конструктивний підхід здобувача освіти, його інтелект, вміння аналізувати, виділяти головні закономірності, висловлювати власні, відмінні від викладених у підручниках і посібниках судження, які слід аргументувати, визначаючи їх раціональність, і які слід всіляко заохочувати.

АНГЛІЙСЬКА МОВА

ЧИТАННЯ, ПЕРЕКЛАД І ПЕРЕКАЗ ХУДОЖНЬОГО ТЕКСТУ

Для правильного читання вголос слід пам'ятати про:

- a) фразовий наголос, який падає на повнозначні слова (іменники, прикметники, дієслова, числівники, деякі займенники) та не падає на службові слова (артиклі, прийменники, сполучники, частки) допоміжні та модальні дієслова, дієслова-зв'язки;
- б) логічний наголос, який може падати на будь-яке слово у реченні;
- в) інтонацію: спадну (стверджувальні та заперечні речення, спеціальні питання, друга частина альтернативних питань) та висхідну (загальні питання; слова, що перелічуються, крім останнього; уточнення, перепитування, вибачення).
- г) дзвінке вимовляння дзвінких приголосних, особливо наприкінці слів.

Переклад Працюючи з англійським текстом, треба перекласти його так, щоб лексико-стилістичне звучання було природним з точки зору норми української мови.

Між мовами існують граматичні та лексичні відмінності, й це слід враховувати при перекладі.

Чимало проблем викликають багатозначні слова. Тому з усіх наявних значень слід підбирати найточніше.

Для того, щоб розпочати переказ тексту, можна використати такі фрази:

This text deals with...

This extract tells us about...

I'll try to say a few words about...

I've read the extract from the book ...

Щоб продовжити переказ тексту, можна скористатися такими фразами.

I think (hope, suggest, believe, suppose)...

In my opinion...

If I am not mistaken...

Frankly speaking...

Most likely (unlikely)...

The point (thing, fact, problem) is...

It seems to me, etc.

При переказі тексту слід пам'ятати про узгодження часів, їх взаємодію у складі окремого складнопідрядного речення й особливо в непрямій мові.

ПЕРЕЛІК КОМУНІКАТИВНИХ СИТУАЦІЙ

1. Holidays and traditions in Ukraine/Britain
2. A teacher from your past.
3. Your hobby
4. Describe an important event from your life.
5. Your free time.
6. Talk about unexpected event.

7. Describe a learning experience.
8. All about teacher's` skills.
9. Describe a famous person.
10. What and how many friends should you have? Why?
11. Describe a well-known film you have seen.
12. My dream house / flat.
13. Describe some advertisements you like/dislike.
14. How can we become rich? What is for you «To be rich»?
15. Ways to become more creative.
16. Do you prefer books, films, plays? Why?
17. Different forms of media.
18. Is Sport important in our life?
19. Cartoons for children.
20. My future profession.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ З КУРСУ «МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В ЗДО»

1. Методика раннього навчання англійської мови як складник загальної методики навчання англійської мови. Основні методичні категорії. Завдання навчання англійської мови дітей дошкільного віку.
2. Методи навчання англійської мови Сучасні методи навчання англійської мови дітей дошкільного віку
3. Характеристика програми з англійської мови для дітей дошкільного віку (структурна змісту програми, результати навчально-виховної роботи).
4. Мета навчання англійської мови дітей дошкільного віку. Цілі навчання. Принципи навчання англійської мови в ЗДО.
5. Зміст навчання дошкільників англійської мови. Мінімізація змісту навчання англійської мови дітей дошкільного віку. Засоби навчання дошкільників англійської мови.
6. Типологізація занять з навчання англійської мови дітей дошкільного віку. Заняття: «Введення нового матеріалу»; «Тренування у спілкуванні»; «Практика у спілкуванні».
7. Специфіка використання ігрових методів і прийомів на заняттях з англійської мови у ЗДО. Класифікація ігор та ігрових вправ.
8. Педагогічні вимоги до організації заняття-гри у ЗДО. Роль і місце проведення ігор.
9. Складові англомовної комунікативної компетенції дітей дошкільного віку
10. Форми організації навчання англійської мови в ЗДО. Кількість занять на тиждень. Структура циклу-теми з навчання англійської мови дітей дошкільного віку.
11. Методика формування англомовної фонетичної компетенції дітей дошкільного віку. Спеціальні принципи навчання фонетики у процесі навчання англійської мови дошкільників.
12. Методика формування англомовної лексичної компетенції дітей дошкільного віку. Принципи навчання лексики. Формування рецептивних і продуктивних лексичних навичок.

13. Психологічні особливості оволодіння дошкільниками граматикою англійської мови. Мінімізація відомостей про граматику англійської мови у навчанні дошкільників. Методика формування англомовної граматичної компетенції дітей дошкільного віку
15. Методика розвитку англомовної комунікативної компетенції дітей дошкільного віку в аудіованні. Послідовність навчання аудіовання. Зміст аудіовання. Контроль аудіовання.
16. Методика розвитку англомовної комунікативної компетенції дітей дошкільного віку в усному мовленні. Навчання діалогічного та монологічного мовлення.
17. Послідовність формування англомовної соціокультурної компетенції дітей дошкільного віку. Вивчення малих форм іноземного фольклору, пісень, віршів, приказок тощо. Навчання проведення фізичних вправ, музичних занять іноземною мовою.
18. Специфіка контролю успішності у навчанні англійської мови в ЗДО. Види і форми контролю. Облік знань та вмінь.
19. Професійні функції вчителя англійської мови в ЗДО, Цілевизначальні функції Операційно-структурні функції
20. Планування навчального процесу англійської мови в ЗДО. Перспективне та поточне планування навчання англійської мови дітей дошкільного віку. Календарно-річний план навчання англійської мови в ЗДО.

Оцінювання

<i>Оцінка в балах</i>	<i>ECTS</i>	<i>Визначення</i>	<i>Екзаменаційна оцінка, (національна шкала)</i>
90-100	A	<i>Відмінно</i>	<i>Відмінно</i>
81-89	B	<i>Дуже добре</i>	
71-80	C	<i>Добре</i>	<i>Добре</i>
61-70	D	<i>Задовільно</i>	
51-60	E	<i>Достатньо</i>	<i>Задовільно</i>

Оцінка «відмінно» виставляється якщо студент:

- чітко і швидко знаходить інформацію у тексті, що відповідає основним питанням: що відбувається, де, коли, хто є учасниками подій, до чого приводить поведінка героїв. Логічно і послідовно буде власне розширене висловлювання використовуючи деталі тексту;

- правильно визначає головну ідею та тему тексту, формулює власну думку граматично правильно, обґруntовує свою точку зору, спираючись на факти тексту, робить власні висновки з подій тексту та поведінки героїв, їх міркувань та вражень ;

- володіє термінологією композиційного розподілу тексту, вміє безпомилково визначати всі структурні елементи, обґруntовує вибір кожної частини, формулює власні думки чітко, граматично правильно орієнтується у тексті та його змісті;

- дає визначення будь-якому стилістичному прийому, швидко знаходить його у тексті, обґруntовує використання стилістичних прийомів, використовує у власному мовленні синоніми, факти тексту ;

- безпомилково визначає головних героїв, визначає взаємовідносини між героями та їх почуттями, вміє давати їм правильну характеристики цитатами з тексту, тобто володіє вміннями прямої та непрямої характеристики, висловлює власне ставлення до опису героїв, їх вчинків тощо .

- вірно аналізує речення.

- правильно та повно розкриває зміст матеріалу з поставленого питання;

- у відповіді на теоретичне питання висвітлює не тільки теоретичний матеріал, а різні погляди вчених на певну проблему, а й влучні приклади ;

- послідовно, логічно, обґруntовано, безпомилково викладає матеріал;

- вільно володіє професійною термінологією .

Оцінка «добре» виставляється якщо студент:

- логічно і послідовно буде власне висловлювання використовуючи деталі тексту. Чітко і швидко знаходить інформацію у тексті, що відповідає основним питанням: що відбувається, де, коли, хто є учасниками подій, до чого приводить поведінка героїв проте робить незначні лексико-граматичні помилки;

- правильно визначає головну ідею та тему тексту, обґруntовує свою точку зору, спираючись на факти тексту, але припускає незначні лексико-граматичні помилки ;

- володіє термінологією композиційного розподілу тексту, але допускає незначні помилки у заходженні їх у тексті, вміє визначати всі структурні елементи, обґруntовує вибір кожної частини, формулює власні думки, але робить незначні лексико-граматичні помилки ;

- дає визначення будь-якому стилістичному прийому, швидко знаходить його у тексті, обґруntовує використання стилістичних прийомів, використовує у власному мовленні синоніми, факти тексту, але робить незначні лексико-граматичні помилки ;

- визначає головних героїв, визначає взаємовідносини між героями та їх почуттями, вміє давати їм характеристику, використовуючи цитати з тексту, тобто володіє вміннями прямої та непрямої характеристики, висловлює власне ставлення до опису героїв, їх вчинків тощо, але при цьому робить не грубі лексико-граматичні помилки .

- правильне та повне розкриття змісту матеріалу з поставленого питання;

- у відповіді на теоретичне питання висвітлюється не тільки теоретичний матеріал, різні погляди вчених на певну проблему, а й влучні приклади;

- послідовний, логічний, обґруntований виклад матеріалу, але з не грубими помилками;

- володіння професійною термінологією з незначними помилками.

Оцінка «задовільно» виставляється якщо студент:

- знаходить інформацію у тексті, що відповідає основним питанням: що відбувається, де, коли, хто є учасниками подій, до чого приводить поведінка героїв проте робить значні лексико-граматичні помилки ;

- має труднощі у визначенні та обґруntуванні основної ідеї тексту та власних висновків, припускає значні лексико-граматичні помилки ;

- погано орієнтується в термінології, робить помилки у визначенні структурних елементів, має труднощі в обґруntуванні власних думок щодо кожної структурної частини твору, робить значні лексико-граматичні помилки;

- плутає визначення стилістичних прийомів та робить помилки у заходженні їх у тексті ;

- визначає головних героїв, використовуючи при цьому мову тексту, проте не вміє робити власних ґруntовних висновків ;

- Має знання і розуміння тільки основного програмового матеріалу з поставленого питання ;

- у відповіді на теоретичне питання висвітлює тільки теоретичний матеріал, розкриває погляди декількох вчених на певну проблему, але не наводить влучні приклади ;

- має послідовний, логічний, але необґруntований виклад матеріалу, який містить незначні помилки ;

- Показує недостатнє володіння професійною термінологією .

Оцінка «незадовільно» виставляється якщо студент:

- порушує логіку викладу матеріалу, не вміє використовувати факти та деталі тексту, обґруntовувати власну точку зору, робить значні та грубі помилки, які впливають на розуміння змісту висловлювання ;
- визначає тему тексту, проте не може визначити головну ідею, не вміє обґруntовувати власну точку зору та роботи висновки ;
- практично не володіє термінологією, помилково визначає структурні елементи та не вміє обґруntовувати їх вибір, робить грубі лексико-граматичні помилки;
- визначає деякі стилістичні прийоми, має труднощі у знаходженні їх у тексті, та не вміє обґруntовувати їх використання ;
- визначає головних героїв, але характеризує їх, використовуючи при цьому тільки цитати з тексту, проте не вміє висловлювати власну точку зору.
- у відповіді на питання висвітлює теоретичний матеріал не в повному обсязі – спрощений виклад матеріалу ;
- те, що у відповіді на теоретичне питання висвітлюється неповністю теоретичний матеріал, не розкриваються різні погляди вчених на певну проблему, не наводяться влучні приклади ;
- показує послідовний, спрощений виклад матеріалу з грубими помилками;
- показує часткове володіння професійною термінологією, з грубими помилками .

ЛІТЕРАТУРА

Іноземна мова (англійська)

Адамовська Л.М. Збірник граматичних вправ. Синтаксис / Л. М. Адамовська, С.А. Зайковські. – Тернопіль: Навчальна книга, 2007. – 72с.

Барановська Т.В. Граматика англійської мови. Збірник вправ: навч. посібник. Видання друге, виправлене та доповнене / Т.В. Барановська. – К.: ТОВ: ВП Логос-М, 2008. – 384 с.

Веклич Ю. І. Англомовні країни: навчально-методичний посібник з країнознавства для студентів вищих навчальних закладів / Ю. І. Веклич, С. В. Соколовська. – К.: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2011. – 288 с.

Верба Г.В. Довідник з граматики англійської мови: [довід.] / Г.В. Верба, Л.Г. Верба. – 3-те вид. – К.: Освіта, 1993. – 320 с.

Голіцинський Ю. Б. Велика Британія: посібник з країнознавства / Ю. Б. Голіцинський. – К.: Видавництво Арій, 2006. – 480 с.

Гужва Т.Н. Английский язык. Разговорные темы / Т.Н. Гужва. – К.: Тандем, 1997. – 352 с.

Погляд на Британію: Навч.-наочний посіб. з країнознавства Великої Британії. Тематичні таблиці та роздавальні картки / [Уклад.: О. І. Близнюк, Н. М. Жилко]. – К.: Т-во “Знання”, КОО, 2001. – 158 с.

Тучина Н.В. Speak English with Pleasure / Н.В.Тучина, Т.К.Меркулова, В.С.Кузьмина. – Харків, 2002. – 378 с.

Шпак В.К. Англійська мова для повсякденного спілкування : [посіб.] / В.К. Шпак. – Київ, 2002. – 257 с.

An Outline of English Literature. – England : Longman, 2003.

An Outline of American Literature. – England: Longman, 2010.

Evans V. Enterprise Grammar 3 / Virginia Evans, Jenny Dooley. – Express Publishing, 2014. –143 p.

Evans V. Enterprise Grammar 4 / Virginia Evans, Jenny Dooley. – Express Publishing, 2014. –160 p.

Falla T. Solutions. Second Edition. Elementary: [Student’s Book] / Tim Falla, Paul A Davies. – Oxford, 2012. – 136 p.

Falla T. Solutions. Second Edition. Pre-Intermediate: [Student’s Book] / Tim Falla, Paul A Davies. – Oxford, 2012. – 136 p.

Falla T. Solutions. Second Edition. Intermediate: [Student’s Book] / Tim Falla, Paul A Davies. – Oxford, 2012. – 136 p.

O’Driscoll J. Britain / James O’Driscoll. – Oxford: Oxford University Press, 2002. – 224 p.

Oxenden C., Latham-Koenig Ch. New English File. Intermediate / Oxenden C., Latham-Koenig Ch. – Oxford, 2007. – 159 p.

Sharman E. Across Cultures / Elizabeth Sharman. – Longman, 2004. – 160p.

Swan M. The Good Grammar Book / M. Swan, K. Walter. – Oxford University Press, 2008. – 275 p.

Методика навчання іноземної мови в ЗДО

Базова програма розвитку дитини дошкільного віку “Я у Світі” / Наук. кер. та заг. ред. О. Л. Кононко. – 3-те вид., випр. – К.: Світич, 2011. – 430 с.

Базовий компонент дошкільної освіти: Науковий керівник: А. М. Богуш, дійсний член НАПН України, проф., д-р пед. наук.; Авт. кол-в: Богуш А. М., Бєленька Г. В., Богініч О. Л., Гавриш Н. В., Долинна О. П., Ільченко Т. С., Коваленко О. В., Лисенко Г. М., Машовець М. А., Низковська О. В., Панасюк Т. В., Піроженко Т. О., Поніманська Т. І., Сідельнікова О. Д., Шевчук А. С., Якименко Л. Ю. – К.: Видавництво, 2012. – 26 с.

Близнюк О. І. Ігри у навченні іноземних мов: посібник для вчителів / О. І. Близнюк, Л. С. Панова. – К.: Освіта, 1997. – 64 с.

Бойко О. В. Використання наочності як засіб формування мовленнєвої активності у процесі навчання іноземної (англійської) мови дітей старшого дошкільного віку / О. В. Бойко // Зб. наук. праць Бердянського державного педагогічного університетів. – № 3. – Бердянськ : БДПУ, 2006. – С. 23–28.

Будак С. В. Формування готовності студентів до іншомовної діяльності з дошкільниками [Текст] : монографія зі спецпрактикумом у двох книгах / С. В. Будак. – К. : Слово, 2008. – 288 с.

Бурова А. П. Організація ігрової діяльності дітей дошкільного віку [Текст] / А. П. Бурова. – Тернопіль: Мандрівець, 2010. – 255 с.

Гайдук С. Методика навчання дітей дошкільного віку іноземної мови: методичні рекомендації [для студентів I (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 0101 “Педагогічна освіта” напряму підготовки 6.010101 “Дошкільна освіта”] / Світлана Гайдук. – Дрогобич : Видавничий відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, 2015. – 64 с.

Гуменкова Л. Г. Особистість дошкільника, психологічний інструментарій [Текст] / Л. Г. Гуменкова, Г. В. Кашинська. – К.: Главник, 2008. – 175 с.

Маценко В. Індивідуальний розвиток дитини [Текст] / В. Маценко. – К.: Главник, 2007. – 158 с.

Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах: підручник. Вид. 2-е, випр. і перероб. / [Кол. авторів під керівн. С. Ю. Ніколаєвої]. – К.: Ленвіт, 2002. – 328 с.

Психологічна діагностика мислення, інтелекту, креативності дитини [Текст]. – К.: Мікрос-СВС, 2003. – 105 с.

Рудич О. О. Навчання дошкільнят іноземної мови у контексті сучасних освітніх тенденцій [електронний ресурс] / О. О. Рудич. – Режим доступу: www.Rusnauka.com/23.NTP_2010/Philologia/70276.doc.htm

Соколовська С. В. До проблеми навчання англійської мови дітей дошкільного віку// Сучасні технології викладання іноземних мов у професійній підготовці фахівців: Зб. наук. статей. – К.: Київський інститут туризму, економіки і права, 2000. – С. 242–249.

Соколовська С. В. До проблеми конструювання змісту посібника для навчання дошкільників іноземної мови// Проблеми сучасного підручника: Зб. наук. праць. – Вип. 3. – К.: Пед. думка, 2003. – С. 215–220.

Шкваріна Т. М. Англійська мова для дітей дошкільного віку (програма, методичні рекомендації): Навч. посіб. для вчителів раннього навчання англ. мови, студентів вищ. пед. навч. Закладів / Т. М. Шкваріна. – Умань: Видавничо-поліграф. підприємство, 2003. – 120 с.

Шкваріна Т. М. Методика навчання іноземної мови дошкільників: Навчальний посібник / Т. М. Шкваріна. – Київ: “Освіта України”, 2007. – 300с.

Slattery M. English for Primary Teachers / Mary Slattery, Jane Willis. – Oxford, 2010. – 148 p.